

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph. st. 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Avril No 226

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ہ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکسچی سنہ

نومرو ۲۲۶ - ۱۵ نیسان ۱۹۲۷

فرام، انیوم جمعیت اقوام اعضا سندن نوروو چلی
موسیو « نانسن » ك اوزمانلرده اجرا ایتدیكى قطب شمالی
سیاحتی ایچون یاپدیردینی سفینهیه ویردیکی اسمدر.

بوسیاحتدن دولایي یالکیز موسیو نانسن و آرقاداشلری
ده کیل سفینه سی ده پک زیاده اشهار ایتدیکنندن دده آغاچ
یونان قونسولوسی موسیو تارسینك بكا اهدا ایتدیکی
براق جنسندن بریاشنده، بر آو کوبکی ده (فرام) اسمیه
مسمی ایدی .

اوزمانه قادار وحتی بوکونه ده کین فرام قادار ذکی
وذ کاتك مستلزماندن اواق اوزره او درجه ده سه ویملی
بر کوبکه تصادف ایتهمدم . فرام هر شیشی آ کلار، سویله یه مزه،
فقط آ کلایردی . لایعد آ نار ذ کاسندن بعضیلرینی حکایه
ایتمکله من القدیم صداقله معروف اولان کوبکله متعلق
تجارب و تدقیقاته . خدمت ایتش اولاجغمی ظن ایدرم .
فرامك ایلک دفعه نظر دقتمی جلب ایدن انرذ کاسندن
شو وقعه اولمشدر .

چارشیدن آنوب یاننده کیمسه بولمقسزین کندیسیمله
أوه کونده ریلن بش آلتی چیقتدن متشکل تخته پابو جلری
ده متنی کتیریرکن بالتصادف نخرده بولندم .

خانه یه الی متره قادار تقرب ایتدیکی انشاده پابو جلردن
بر چیقتی دوشدی . دیکر لرینی ده دوشورمکسزین اولنری
آلمغه خیلی چالیشدینی حالده بر درلو موفق اولامادی .
جاده ده کیمسه یوقدی . اطرافه بر کوز کزیدرد کدن
و کیمسه ظهور ایدوبده پابو جلری آلاماسی ایچون مسافه نك
بر قسمی آرقه ، آرقه یورویه رك قطع ایتد کدن صو کرا
قوشوب آغزنده کی پابو جلری قابواو کنه بیراقدی و سرعتله
کیدوب دوشن پابو جلری ده آلدی کتیردی .

كرك عائله ، كرك احباجه برله شیلن هر یرده فرام
برلنکده بوانورسه باشقه درلو اکلنجه یه حاجت قالمازدی .
مثلا بر کبریت قوطوسی ، ویا سهل الاحضار دیکر
برشی کندیسنه کوسترله رك قوقلاتدیرلدقندن و کوزلری
قابادلدقندن صو کرا بر طرفه کیزله نه رك :

« فرام ، آره دینلیدی ، بورونتی هوا یه قالدیره رق
برایکی ثانیه توقفدن صو کرا بلاتررد صاقلانیلان شیشی
میرلدانه رق بولوردی .

صابیلیر . هله بعضی صحیفه لر صو ك درجه گوزلددر .
(هامله ت) ك :

Ma doulenr changerait la couleur de l'offrande
C'est du sang, non des pleurs, qu' il faut que je
répénde

سوزلری و اوفه لیاتك ، نشان یوزو کئی (هامله ت) .
اعاده ایدرکن ترنم ایتدیکی

Les plus riches cadeau deviennent sans valeur
Quand ceux qui les ont faits nous ont fermé
leur coeur.

مصراعلر انفس ترجمه لردن در .

(هامله ت) ك ایکنجی دفعه تورك صحنه سنده تمثیلی مناسبتیه
یازیلان بو پریشان و سریع سطرلری بیتیریرکن (شکسپیر) ك
کلیاتك تورك دیلنه مکمل و نفیس بر ترجمه کافه سنی کورمك
مراد مزك حاصل اولاجاغی زمانك آرتق کلدیکی حقنده کی
قناعتمزی اظهار ایده جکیز .

مکمل ، نفیس و رسملی بر شه کسپیر کلیاتی وجوده
کتیرمك ایچون تشکل ایده جك علمی و مالی بر هیئت
امکلا رینی و مصرفلرینی تضمین ایده جك بر وضعیته
بولوناجاقلردن آمین اولاییلیرلر . بونی ده ، فعالیت و
تربیه یه و تعلیمه دائر اثرلر ترجمه ایتدیرمکده کی همقی
مشهود و مشکور اولان معارف و کالتمزدن بکله مك پک
دوغرو اولاماز فیکرنده یز . فقط اونك جدی تشبثات
علمیه یی تشجیع و تسهیل ایده جکنه هیچ شبهه یوقدر .

۸ نیسان ۱۹۲۸ اجتهاد نوی وقتور عید الله بودت

مأموریت خاطرهلری

فرام

دده آغاچ خاطرهلری میاننده ثابت بر موقع مخصوصی
بولنان فرامدن بحث ایتمه یه جك اولورسم خاطر ات آراسنده
بو یوك بر بوشلق بیراقتش ، حتی بو یوك برو فاسزلق ارتکاب
ایتش اولاجغمی ظن ایدیورم .

دولايي کنديسي دوکمک ايسته دیکمی باستونله اشارت ایتدم .

درحال بالقوندن اینوب حکومت باغچه سنده بی بولدی برچوق میرلیرله اعتذار ایتدی . او قشادم ، بوندن صوکر ا قونسولاتویه هیج کتیمه دی .

بیلدرچین آولادیغمز ائاده فرامک بعضاً دیری ، دیری بیلدرچین طوتدینی واقع اولوردی . ایلک دفعه سنده ، اوردیقم بر بیلدرچینی کتیرمک ایچون چالیر ایچنه کیردی . بر بیلدرچین کتیردی . فقط ویرمه یور ، میرلدانیوردی . نه دیمک ایسته دیکمی بر درلو آ کلایه مادم . ویرمه سنده اصرار ایتدم . ایکی ارج دفعه قوشی خفیفه آله اوردی . (بیراق) دیسه باغیردم . آوچک ایچنه قویدی قوش اوچدی کتیدی . قوشک آرقاسندن باقدقندن صوکر ا میرلدانه رق بکا توجه ایتدی . « کوردکمی بن سکا دیری در قاچار » دیدم « سن آ کلامادک » دیمک ایسته دی .

بو قوشی کتیردیکی یره تکرار کیده رک اوردیقم اولو بیلدرچینی کتیردی . وبلا تأخر یانمه بیراقرق برداها بویه مناسبستزلکده بولمامی توصیه طرزنده میرلداندی .

اوزمان آلتی یدی یاشلارنده بولنان اوغلم جلال ایلله برابر ده کیز حمامنه کیتدک . فرامده طبیعی رفاقت ایتدی . جلال بندن اول صویونه رق مردیونه دوعرو یورونجه فرام چو جوغی یالکیزجه ده کیزه کیره جک ظنیه هاو لایه رق ممانعه مسارعت ایتدی . « پراوو فرام » دیه رک جلالک آلندن طوتوب برلکده مردیونلردن ایندک . فرام « ایشته بویه اولور » دیمک ایستر کبی میرلدانه رق مردیون باشنه جومه لوب جوال نظر لر یله جلالک حرکاتی تعقیبه قوییلدی .

فرام آ کلا یور کبی ، فوطوغرافی رسمله باقاردی ، بلکه آ کلا یوردی ؛ آ کلامامسنه بر سببده یوقدر . بو بویه اولقله برابر کرک یالکیز کرک غروب حالنده رسم یایدیم زمان مطلقا کندیسی ده برابر بولنه رق هیج قیمدامقسزین ما کهنه نک دوریبنته باقارودائما آئی چیقان

آرابه یه بیندیکم زمان ا کر یالکیز ایسه م بلادعوت ایچری یه کیرر آیاقلز مک یانه جومه لبر ، شاید بر دیکری وار ایسه آرابه چینک یانه چیقاردی . بعضاً کندیسی حبس ایدره رک آرابه ایلله خیلی تباعد ایتدکدن صوکر ا بیراقدیردم .

بزی درحال بولور و آرابه آتلیرنک اوکنه کچهرک کندیسی آلمقسزین کلدکلرندن دولایي اونلره غصوبانه هاو لاردی .

هر کون معین بر ساعتده حکومت دائره سنده کی آخریدن بوشیم طور بالیرینی کتیرمک صورتیله خدمتلرنده بولندینی بو آتلیرک کندیسی اهمال ایتمه لرندن حقلی بر اغبرار کوستیردی .

آرابه ایلله کتیدیکمز پادومه کوپریسند آرابه جییه صو ویرمک ایچون آتلی آرابه دن چیقارمه رق چایه ایندیردی . آتلیردن برینک صویه تقریده کوستردیکی اور ککلکی بزمه برابر فرامده کوپری اوزرندن تماشا ایدیوردی . آتک خیلی اوزایان عنادی فرامی قیزدیردی .

درحال کوپردن ایندی . اورکک آتک آرقه طرفندن شدتله هاو لاق ، وقویروغندن طوتارق صویه دوعری چکمک صورتیله صویه تقریبه خیلی چالیشدینی حالده موفق اولما ییجه اوکنه کچهرک صویه کیروب قورقه جق برته لکه اولمادیغنی فعلاً کوستردی . آت چایه یاناشه رق صو ایچمکه باشلا ییجه آشاغیدن بکا باقرق :

— « آما احق حیوان ها » دیمک ایستر کبی میرلداندی . حرب دولایسیله موسیو تارسی یونانستانه کیتمش ایدی . صلح عقدندن برمدت صوکر ا حکومت دائره سی قارشیسند کی قونسولاتونک اوکندن کچرکن یانمده کی ژاندارمه : « باق اسکی افندیسی کلدی ده فرام اورایه کیتمش ! » دیدی .

حقیقه فرام بالقونده ایدی . قولاقلیرینی بوکهرک ، قویروغنی صالایه راق بر چوق میرلیرده بولندی . بر ساعت قادار اول کلش اولان موسیو تارسینک مواسلتی فرام بندن اول خبر آلمشدی .

بی بیراقرق اولکی صاحبنه کیتمش اولدیغندن

عمومیه ده بیوک اعزه نك [اولیای عظامك] بمیز سجیه لرینی
تشکیل ایدر . خارق العاده و طبیعت بشرک فوقنده قوتلی
انسانلر اولدوقلرینه، دیگر لرندن داها زیاده مکمل موجودلر
بولوندوقلرینه، الهک دیگر انسانلردن داها زیاده مشفقانه
نظرله باقدینی کوزده لر، حبیب لر اولدوقلرینه، غرور،
اونلری اقناع ایدر؛ مذلت Humilité [*]، برعزیزده ،
برولیده ، اکثر احوالده ، دیگر انسانلرک غرورندن
داها اینجه ، داها قورنازجه بر غروردر . يك کولونچ
بر غرور وارددر، که اوده فطرتک ، خلقتک تمایلات
طبیعیه سینه قارشى انسانی بر جدال دائمییه سوق ایدن
کبر و غروردر !

مبحث 151 طبیعت بشریه بوزور دکلر؛ طبیعت بشریه
نوافقه اتمیه بر اضواء انسانیه ایچونه دکلر .

بشرک طبیعتنه توافق اتمین بر اخلاق انسانیه او یغون
بر ماهیتده اصلادکلر . فقط، طبیعت بشر فسادیه او غرامشدر،
دیه جکسکزر . بو، سوزده فساد نهدن عبارتدر؛ بوفساد،
متخلق اولدینی احتراصاتده میدر؟ فقط احتراص Passion لر
انسانک جوهرندن ، اصلندن دکلدر ؟

سعادتیه فائده لی اولان شیئی ویا فائده لی ظن ایتدیکی
شیئی انسانک آراماسی ، آرزو اتمه سی ، سومه سی لازم
کلمزی ؟ کندیمی ایچون ناخوش یا خود مهلك اولدیغنه
قائل اولدینی شی دن قورقاسی قاچیماسی ایجاب اتمز ؟
احتراصلرینی نافع موضوعلر ایچون اشغال ایدیکز رفاه
وسعادتیه بوموضوعلره وابسته قیلکز ؛ محسوس ومعلوم
سائق لرله کندیسینی ، کرک نفسنه ، کرک آخره زیان
ویره بیله جکشی لردن اوزاقلاشدیریکز ؛ بوسورتله انساندن
معقول و فضیلتی بر مخلوق یاپارسکز . احتراصسز بر
آدام ، اسائنمه ده ، فضیلتیه اهمیت ویرمز ، بونلرک
هرایکسینه ده لاقید قالیر .

مقدس خواجه لر، راهبلر، خاخالر... بزه ، طبیعت
بشرک بوزوق، فاسد اولدیغنی هر لحظه تکرار ایدیور .
سکز ؛ هر بدنک [تن Chair ک] یواندن صابدیغنی بزه

[*] ای مذات را رواجی داده در بازار عشق

عزت وشانرا از اوج عز وشان انداخته ! [عرف]

رسملرینی کندیسینه کوستروب (فرام فرام) دیدکجه
رسمی طانیور کبی دورردی .
آراهه آتلی ایچون آلتان آرابالرک آنبارینه بویوک
فاره لر داداندقلری ایچون برقابان تدارکنه مجبور اولدق .
ایلك طوتیلان فاره یی وبونک صوده بوغوله رق
اولدیرلیدیکی گورن فرام یرته سی کیجه دن اعتبار آهر کیجه
ایکیشر اوچر فاره طوتارق اولدیرمه که باشلادیغنی ایچون
بش اون کون صوکر اوده فاره دن اثر وقایه حاجت
قالمادی .
ابوبکر مازم

عقل سلیم

محرری : راهب زانه مهله

خلاصه کلام ، (عیسی) نك علوی اخلاق [!] بی طرف
اولماسه ییدی [غیر متعرض اولماسه ییدی ، قاتلوا الکفار
جمیعاً دیمش اولسه ییدی] جمعیت بشریه نك بتون رابطه لرینی
چاک ایدردی .

عالم ایچنده یاشایان برعزیز، برولی الله، چولده یاشایان
بر عزیزدن ، بر ولی الله دن داها زیاده مفید بر موجود
دکلر ؛ عزیز Le Saint ، عالمه نشئه سزلك ، خوشنود .
سزلق واکثریا عربده کنیریر ؛ غیرت دینه سی . .
اجتهاد Opinion لرله یا خود کبر و غرور اثری اولارق
سماوی الهاملر تلقی ایتدیکی خواب وخیال لر Rêves له
کندیسینی جمعیتک اذهانی تخدیشیه مجبور ایدر . بتون
دینلرک وقایعنامه لری، الهک اک بیوک جهول و شانی نامه
دنیه یاه کتیرمش اولدوقلری تحریسات ایله معروف ،
بی آرام ، آله آووجه صیغماز ، فسادجی اعزه ایله
دولودر . ثبوت عزتیه یاشایان اعزه فائده سزدرلر ؛
اعزه نك عالم ایچنده ، بین الخلق یاشایانلری ایسه ، اکثریا
تهلکلی درلر .

بر دول ویناماق افتخاری، احق آحادناسک نظرنده،
غریب بر سیرتله ، شهرت بولماق آرزوسی ، صورت